

Sammanfattning

Fråga om preskription. En arbetstagare som skilts från sin anställning framställde skadeståndsanspråk mot ett annat bolag än det hon varit anställd hos. Bolagen företräddes dock av samma person, vilken ostridigt fått del av anspråken. Arbetstagaren väckte senare talan mot arbetsgivaren och yrkade skadestånd på visst sätt. Arbetsdomstolen har funnit att underrättelse inte skett inom föreskriven tid och att talan således är förlorad.

ARBETSDOMSTOLENDOM
2010-03-24
StockholmDom nr 20/10
Mål nr B 48/09**KLAGANDE**

E.H. i Stockholm

Ombud och rättshjälpsbiträde: Bernt Jardemar, Juristfirman Bernt Jardemar,
Box 859, 101 37 Stockholm**MOTPART**

BEDOC Aktiebolag, 556255-0037, Box 2326, 103 18 Stockholm

Ombud: jur. kand. Magnus Weidenhaijn, Gärde Wesslau Advokatbyrå,
Box 7253, 103 89 Stockholm**SAKEN**

preskription

ÖVERKLAGAD DOM Stockholms tingsrätts, avd. 3, mellandom den 6 april 2009 i mål
nr T 9720-08

Tingsrättens dom, se bilaga.

E.H. har yrkat att Arbetsdomstolen, med ändring av tingsrättens mellandom, ska fastställa att hennes talan om skadestånd eller annan ersättning i målet inte är preskriberad.

BEDOC Aktiebolag (hädanefter Bedoc) har bestritt ändringsyrkandet och yrkat att Arbetsdomstolen fastställer tingsrättens mellandom.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Arbetsdomstolen.

Arbetsdomstolen har med stöd av 4 kap. 15 § arbetstvistlagen företagit målet till avgörande utan huvudförhandling.

Till utveckling av sin talan i Arbetsdomstolen har parterna anfört i huvudsak detsamma som antecknats i tingsrättens dom.

Domskäl

Den fråga Arbetsdomstolen har att pröva är huruvida E.H. på grund av preskription förlorat sin talan i målet. Enligt Bedoc är E.H:s talan preskriberad eftersom hon inte inom föreskriven tid har underrättat Bedoc om sina anspråk på skadestånd med anledning av att hon, påstått felaktigt, skildes från sin anställning hos bolaget. E.H. har bestritt att hennes talan är preskriberad.

Enligt 41 § anställningsskyddslagen ska den som vill kräva skadestånd eller framställa annat fordringsanspråk som grundar sig på bestämmelserna i lagen underrätta motparten om detta inom fyra månader från den tidpunkt då den skadegörande handlingen företogs eller fordringen förföll till betalning. För det fall en arbetstagare som har blivit uppsagd eller avskedad, som i förevarande fall, inte har fått något besked om hur han eller hon ska gå till väga för att yrka skadestånd med anledning av uppsägningen eller avskedandet förlängs underrättelsetiden. Den räknas då i stället från det att anställningen upphörde. Talan ska därefter väckas inom fyra månader efter det att tiden för underrättelse gick ut. Av 42 § anställningsskyddslagen framgår att om underrättelse inte lämnas eller talan inte väcks inom föreskriven tid förlorar part sin talan. Arbetstagaren måste, för att inte förlora sin talan, uppfylla båda dessa frister. Det är således inte tillräckligt att inom åtta månader endast väcka talan, utan föregående underrättelse.

Anställningsskyddslagen innehåller inga regler om formen för underrättelse till arbetsgivaren. Underrättelse kan således ske både muntligt och skriftligt. Det är arbetstagaren som är bevisskyldig för att underrättelse har lämnats och kommit arbetsgivaren till handa.

E.H. har i Arbetsdomstolen inte vidhållit att hon, på grund av att hon inte är fackligt organiserad, haft andra tidsfrister för skadeståndstalan än dem som framgår av de nu nämnda bestämmelserna i anställningsskyddslagen. Hon har emellertid, liksom vid tingsrätten, hävdats dels att underrättelse skett i tid genom att Bedocs ställföreträdare B.E. i december 2007 fick del av hennes krav, dels att tidsfristen på fyra månader för underrättelse måste anses ha utsträckts i sådan mån att hon, genom ansökan om stämning som inkom till tingsrätten den 4 juli 2008, får anses ha underrättat Bedoc i rätt tid. Hon har här, liksom vid tingsrätten, anfört att hennes inestående 13 semesterdagar ska läggas till uppsägningstiden på tre månader eftersom arbetsgivaren inte mot hennes vilja har kunnat lägga ut denna semesterledighet under uppsägningstiden.

Arbetsdomstolen kan, vad gäller frågan om semesterledigheten, konstatera att det i uppsägningsbeskedet anges att den anställde kan, om hon så önskar, ta ut inestående semester "i slutet av uppsägningstiden". Det anges också att uppsägningstiden löper t.o.m. den 27 februari 2008. Följden av att inestående semester inte tas under denna tid blir inte att uppsägningstiden ska anses förlängd, utan i stället att rätt till semesterersättning vid anställningstidens slut uppstår. Fyramånadersfristen löpte alltså ut den 27 juni 2008. En eventuell förlängning av underrättelsefristen med 13 dagar hade emellertid

inte heller, som Bedoc påpekat, medfört att underrättelse i detta fall har skett i tid. Ansökan om stämning inkom visserligen den 4 juli 2008 till tingsrätten, men den delgavs inte Bedoc förrän den 27 augusti 2008.

Den återstående frågan är därmed om Bedoc kan anses underrättat genom B.E., som var ställföreträdare för såväl Bedoc som Gamla Stans Laser & Kirurgmottagning och Gamla Stans Kirurgmottagning, och i sin egenskap av företrädare för de senare bolagen inom tidsfristen ostridigt fått del av E.H:s anspråk.

Det är i denna del ostridigt att E.H. i december 2007 brevlades framställde krav gentemot Gamla Stans Laser & Kirurgmottagning, att B.E. som ställföreträdare för det bolaget fick del av dessa krav, att E.H. inom tidsfristen väckte talan mot Gamla Stans Kirurgmottagning, att hon återkallade talan efter att hon uppmärksammats på att talan riktade sig mot annat bolag än arbetsgivaren samt att hon den 4 juli 2008 väckte talan mot Bedoc.

Arbetsdomstolen har i rättsfallet AD 1978 nr 4 haft att bedöma om preskription inträtt genom att talan inte i tid riktats mot arbetsgivaren, som var ett bolag som drev ett motell, utan i stället mot bolagets ställföreträdare. Förbundet, vars medlem var anställd vid motellet och ansåg sig avskedad, väckte inom talefristen talan mot ställföreträdaren, som var ensam styrelseledamot i bolaget, samt efter att tidsfristen löpt ut, även mot bolaget. Fråga uppkom om bolaget genom att styrelseledamoten före preskriptionsfristens utgång instämdes fått sådan kännedom om förbundets anspråk att preskription inte inträtt. Arbetsdomstolen fann att talan var preskriberad och uttalade bl.a. följande.

Lagtexten lämnar inte utrymme för att tillerkänna annan omständighet än väckande av talan mot motparten preskriptionsavbrytande verkan. En strikt tillämpning av talefristreglerna i detta hänseende synes också vara påkallad. Möjligen kan man under vissa omständigheter tänka sig att talan inte är förlorad fastän den väckts efter talefristens utgång, nämligen om dröjsmålet med talans väckande har föränletts av ett vilseledande från motpartens sida eller annat därmed jämförbart förhållande (jfr arbetsdomstolens dom AD 1977 nr 220). Någon sådan situation föreligger emellertid inte i detta fall.

Frågan är då om samma strikta tillämpning bör ske även när det gäller frågan om *underrättelse* har riktats mot rätt part. Enligt Arbetsdomstolens mening talar starka skäl för att så bör vara fallet. E.H. har emellertid till stöd för sin ståndpunkt, nämligen att Bedoc måste anses ha blivit underrättad genom att B.E. inom fyramånadersfristen fått del av anspråken, hänvisat till den bedömning Arbetsdomstolen gjort i rättsfallet AD 1979 nr 74.

I det fallet var omständigheterna följande. Ett bolags ställföreträdare hade inom underrättelsefristen fått del av ett brev med skadeståndsanspråk som en arbetstagarorganisation framställde mot bolaget i egenskap av arbetsgivare. Brevet var emellertid inte ingivet till bolaget utan till en skiljenämnd. Att bolagets ställföreträdare fick del av brevet berodde på att han vid tidpunkten

i fråga var ordförande i skiljenämnden. Enligt arbetsgiversidan var det således av en ren tillfällighet som han såg brevet. Arbetsdomstolen fann i det fallet att talan inte var preskriberad och uttalade följande.

Enligt vad som är ostridigt mellan parterna har bolagets ställföreträdare faktiskt före preskriptionstidens utgång fått del av de anspråk arbetstagersidan framställde mot bolaget på grund av uppsägningen av [K.]. Därmed har bolaget i rätt tid fått sådan underrättelse om anspråket som avses i 40 § första stycket första meningen anställningsskyddslagen.

I det senare avgörandet har domstolen som synes endast kort konstaterat att ställföreträdaren fått del av anspråken *mot bolaget* före preskriptionstidens utgång och funnit att underrättelse således skett. En avgörande skillnad mellan 1979 års avgörande och förevarande fall är emellertid att E.H. inte bara har *skickat* sina skrifter till fel bolag utan även – och framför allt – *riktat anspråken* mot fel bolag. Kraven har nämligen inte riktats mot Bedoc, utan mot andra bolag i vilka hon inte varit anställd. Det brev och den stämningensansökan som B.E. i och för sig inom tidsfristen fått del av, innehöll inte krav mot Bedoc. Att B.E. sålunda i och för sig fått del av handlingarna kan inte medföra att Bedoc härigenom anses underrättat om krav mot det bolaget.

Arbetsdomstolen uttalade i 1978 års avgörande att man möjligen kan tänka sig undantag från den annars strikta tillämpningen av talefristreglerna, nämligen om dröjsmålet föranletts av vilseledande från motparten. E.H. har härvid gjort gällande att motparten vilselett henne beträffande vilket bolag som var hennes arbetsgivare genom dels att anställningsbeviset var otydligt, dels att verksamheten drevs av flera bolag. Bedoc har invänt att det av anställningsbeviset tydligt framgick att det var just Bedoc som var arbetsgivare samt att E.H. i god tid uppmärksammades på att kraven riktades mot fel bolag.

Det kan konstateras att E.H. i vart fall genom Gamla Stans Kirurgmottagnings svaromål, daterat 31 mars 2008, uppmärksammades på att anspråken riktade sig mot fel bolag. Genom ett yttrande av den 30 maj 2008 upplystes E.H. vidare om att det var just Bedoc som var hennes arbetsgivare. E.H. har således inom tidsfristen uppmärksammats på att hon riktat sina anspråk mot fel bolag samt upplysts om vilket bolag som var hennes arbetsgivare tillika ”rätt” motpart. I sammanhanget bör det framhållas att E.H. redan i tvistens inledande skede anlidade ett ombud, som också fört hennes talan under processens gång.

Under dessa förhållanden kan det enligt Arbetsdomstolens mening inte anses föreligga något sådant vilseledande eller några sådana övriga omständigheter av det slag som omnämns i AD 1978 nr 4, och som på motsvarande sätt skulle kunna medföra ett undantag från reglerna om fristen för underrättelse. Domstolen finner mot denna bakgrund att E.H. inte har underrättat Bedoc om sina anspråk inom föreskriven tidsfrist. E.H. har därför, som också tingsrätten funnit, förlorat sin talan.

Domslut

1. Arbetsdomstolen fastställer tingsrättens dom.
2. Arbetsdomstolen fastställer att ersättning enligt rättshjälpslagen ska utgå till Bernt Jardemar för det biträde han lämnat E.H. i Arbetsdomstolen med tolv tusen fyrahundratjugo (12 420) kr, varav 9 936 kr för arbete och 2 484 kr för mervärdesskatt.
3. Det åligger tingsrätten att efter målets återupptagande pröva frågan om skyldighet för part att utge ersättning för motparts rättegångskostnad i Arbetsdomstolen eller kostnad för motparts allmänna rättshjälp där.

Ledamöter: Inga Åkerlund, Hans Blyme, Gunilla Upmark, Karl Olof Stenqvist, Elisabeth Bjar, Susanna Gideonsson, Lars E. Rabenius. Enhälligt.

Sekreterare: Martin Ulfving

Tingsrättens ledamot: (Catarina Walldén)

BAKGRUND

E.H. anställdes i BEDOC Aktiebolag (hädanefter Bedoc) den 6 mars 2007. Den 28 november 2007 överlämnades en uppsägningshandling till E.H. Den innehöll ingen fullföljdshänvisning enligt 8 § 2 st lagen (1982:80) om anställningsskydd (hädanefter LAS). E.H:s anställningstid gick ut den 28 februari 2008.

Sedan E.H. den 25 februari 2008 väckt talan mot Gamla Stans Kirurgmottagning Aktiebolag och därefter återkallat sin talan med motivering att talan var väckt mot fel bolag, skrev tingsrätten den 17 juli 2008 av det målet.

E.H. väckte den 4 juli 2008 talan mot Bedoc med yrkande att tingsrätten ska förplikta bolaget att till henne ge ut dels ett ekonomiskt skadestånd om 16 013 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på vart och ett av de månatliga beloppen från den 25 i närmast efterföljande månad med början den 25 januari 2008 till dess betalning sker, dels ett allmänt skadestånd om 80 000 kr jämte ränta beräknad på visst sätt. Hon förbehöll sig rätten att justera talan och yrka på visst sätt.

E.H. har som grund för sin talan i första hand gjort gällande att Bedoc har avskedat henne utan att det ens förelåg saklig grund för uppsägning. Hon har i andra hand, för det fall att tingsrätten skulle anse att Bedoc haft saklig grund för uppsägningen, gjort gällande att Bedoc inte gjort något försök att omplacera henne.

Bedoc har bestritt käromålet och i första hand yrkat att tingsrätten ska ogilla käromålet på grund av preskription och i andra hand på den grunden att uppsägningen av E.H. varit sakligt grundad på grund av arbetsbrist. Bedoc har gjort vissa invändningar mot beräkningen av det ekonomiska skadeståndet.

Parterna är överens om att tingsrätten ska pröva frågan om preskription genom mellandom och har i den delen slutfört sin talan.

DOMSKÄL

Grunder

E.H.

E.H. bestrider att hon för att undvika preskription hade att underrätta Bedoc i fråga om skadestånd inom fyra månader från det att anställningen upphörde, att underrättelsen därmed skulle ha kommit Bedoc till handa senast den 28 juni 2008.

När det gäller skadestånd, såväl ekonomiskt som allmänt skadestånd i enlighet med underrättelseskyldigheten i 41 § LAS, tar regeln i första hand sikte på organiserade arbetstagare och/eller de som företräds av en facklig organisation. E.H. är inte fackligt ansluten. Därav följer att hon inte haft någon skyldighet att inleda förhandlingar. Det har inte heller inletts några förhandlingar. Därvid gäller vid en fråga om skadeståndstalan andra tidsfrister. I detta fall gäller åtta månader från det att den skadegörande handlingen vidtogs. Vidare har Bedoc inte uppgivit några formföreskrifter om vad hon har att iakttä om hon vill föra en ogiltighetstalan alternativt skadeståndstalan. I och med det följer också att arbetstagaren har åtta månader på sig att väcka talan. E.H. kom av Bedoc att skiljas från sin tjänst den 28 november 2007. Talan om skadestånd skulle därmed ha väckts senast den 28 juli 2008. Ansökan om stämning ingavs den 3 juli 2008. Talan är således väckt inom rätt tid. Talan kan därmed inte var preskriberad. Påståendet att Bedoc delgavs ansökan om stämning den 27 augusti 2008 är inte relevant i sammanhanget.

För det fall att tingsrätten inte skulle dela E.H:s inställning menar hon att preskription ändå inte inträtt eftersom att B.E. har erhållit underrättelse om E.H:s inställning inom de tidsangivelser som motparten uppger. E.H. kom att väcka talan mot fel bolag, Gamla Stans Laserkirurgi. Det firmanamnet tillsammans med Bedoc angavs på E.H:s anställningsbevis. B.E. är ställföreträdare för båda bolagen och båda bolagen har verksamhet på samma adress och därmed i samma lokaler. När tvisten uppkom kom bolaget att tillskrivas den 13 december 2007. Ansökan om stämning upprättades och ingavs till Stockholms tingsrätt. Bolaget svarade den 30 maj 2008 via ställföreträdaren B.E. som invände att talan väckts mot fel bolag. B.E. har således i sin egenskap av ställföreträdare för ett bolag med firmanamnet Gamla Stans Kirurgmottagning Aktiebolag erhållit del av E.H:s inställning avseende en skadeståndstalan. I B.E:s yttrande till tingsrätten den 30 maj 2008 invänder hon själv att det bolag som avses inte är Gamla Stans Kirurgmottagning Aktiebolag utan Bedoc. Hon har således förstått och insett att skadeståndstalan avser Bedoc. Därmed får B.E. som ställföreträdare för Bedoc också anses vara underrättad. Underrättelse har därmed även skett inom den tid som E.H. anger.

Under alla förhållanden anges i uppsägningshandlingen "innestående semester kan den anställde, om hon så önskar, ta ut i slutet av uppsägningstiden". E.H. hade 13 dagar i semester. Om tingsrätten skulle finna att E.H:s tidsfrist enligt 41 § LAS avser fyra månader från det att anställningen upphörde, så skulle E.H. således med hänsyn till sin semester ha agerat senast den 11 juli 2008. Även i detta fall har således väckts i rätt tid i enlighet med motpartens uppfattning om hur 41 § LAS ska tolkas. E.H. menar således att semestertiden 13 dagar ska läggas till själva uppsägningstiden. I annat fall skulle E.H. ha sagts upp innan det att hennes semester påbörjades. En semester torde i vart fall innebära att de anställda har en anställning.

Bedoc

Eftersom det saknades fullföljdshänvisning i det uppsägningsbesked som lämnades personligen till E.H. den 28 november 2007 började fristerna i 41 § LAS att löpa den dag då anställningen upphörde. Uppsägningstiden gick ut den 28 februari 2008. E.H. skulle således underrätta Bedoc om att hon krävde skadestånd inom fyra månader från det att anställningen upphörde. En underrättelse skulle ha kommit Bedoc tillhanda senast den 28 juni 2008. E.H. har inte lämnat någon underrättelse utan först genom stämning har Bedoc fått kännedom om att E.H. yrkar ekonomiskt och allmänt skadestånd. Bolaget delgavs stämningen först den 27 augusti 2008. Arbetstagaren har inte fullgjort sin underrättelseskyldighet enligt 41 § LAS och förlorar därmed rätten till talan om skadestånd.

Reglerna om preskription i LAS gäller såväl organiserad som oorganiserad arbetstagare. Detta framgår av 41 § LAS ordalydelse och tillämpning. Både organiserade och oorganiserade arbetstagare måste underrätta arbetsgivaren inom fyra månader från anställningens utgång då besvärshänvisning saknas. Den enda skillnaden är att fristen för väckande av talan börjar löpa först när förhandlingen enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet är avslutad. För den som är oorganiserad gäller sista stycket i 41 § LAS för väckande av talan.

Det förhållandet att E.H. lämnade in en ansökan om stämning mot Bedoc den 3 juli 2007 medför inte att Bedoc underrättats i rätt tid. Underrättelsen skulle ha ägt rum senast den 28 juni 2008. Stämningen inkom till tingsrätten först därefter, den 3 juli 2008. Notera att Bedoc inte delgavs stämningen förrän den 27 augusti 2008, d.v.s. efter det att Bedocs ställföreträdare var åter från semestern. En underrättelse till Bedoc har således inte ägt rum förrän den 27 augusti 2008 och då var det för sent.

Sammanfattningsvis botas inte den uteblivna underrättelsen av att talan väckts inom åtta månader. Underrättelsen skulle ha ägt rum senast den 28 juni 2008 till E.H:s arbetsgivare, Bedoc.

Det är otvistigt i målet att E.H. genom sitt ombud riktat underrättelsen till fel juridisk person, Gamla Stans Kirurgmottagning Aktiebolag, istället för den juridiska person som är arbetsgivare, Bedoc. Det har inte på något sätt varit otydligt, oklart eller ofullständigt i besked från arbetsgivaren vem som är arbetsgivare, d.v.s. Bedoc och inte Gamla Stans Kirurgmottagning Aktiebolag. Det framgår t.ex. av anställningsavtal och uppsägningshandling. E.H. hade dessutom i detta fall ett juridiskt ombud som underrättade och stämde för hennes räkning och som kunde ha uppmärksammat vem som är arbetsgivare av anställningsavtal, uppsägningshandling och lönebesked.

B.E. är förvisso ägare till båda bolagen men var vid denna tidpunkt bara VD för Gamla Stans Kirurgmottagning Aktiebolag.

I doktrin och praxis har framkommit en liberal hållning avseende innehållet i underrättelsen men en annan sak är vem som är part i ett rättsligt förhållande. Väcks talan mot fel bolag ska en sådan talan avvisas och det finns ingen anledning att ha en mindre restriktiv bedömning avseende kravet på rätt part

i underrättelsen. När det gäller fristen för väckande av talan har Arbetsdomstolen intagit en restriktiv hållning, se bl.a. AD 1978:4. Talan har i detta mål riktats mot en privatperson som var ägare till det bolag, där arbetstagaren ansågs vara anställd. Arbetstagarparterna gjorde gällande att preskription inte kunde ha inträtt eftersom vederbörande var ensam styrelse och ställföreträdare för bolaget. Arbetsdomstolen fann att lagtexten inte lämnade utrymme för att tillerkänna annan omständighet än väckande av talan mot motparten preskriptionsbrytande verkan och att en strikt tillämpning av talefristreglerna var påkallad. I likhet med detta fall är det även av stor vikt att underrättelsen riktas mot rätt arbetsgivare, juridisk person, i rätt tid för att den anställde inte ska förlora rätten att kräva skadestånd. Underrättelse till en annan juridisk person kan inte anses uppfylla kraven i 41 § LAS på underrättelse.

Det bestrids att E.H. haft semester efter uppsägningstiden d.v.s. den 28 februari 2008. Menar den anställde att tidsfristens begynnelse dag förskjutits på grund av semester och bestrids det av arbetsgivaren att arbetstagaren hade semester, blir arbetstagaren bevisskyldig för detta, AD 1985:56. Formuleringen i avtalet "i slutet av uppsägningstiden" menas som sedvanligt att semestern ska tas ut innan uppsägningdagen. Därtill kan tilläggas att även om fristen skulle förlängas på sätt som arbetstagaren påstår så har inte underrättelsen gjorts i rätt tid. Det förhållandet att stämningen inkom till tingsrätten innebär inte att arbetsgivaren tagit del av densamma och underrättelse om skadeståndsanspråk ägt rum i rätt tid. Stämningen delgavs Bedoc först den 27 augusti 2008.

Bedömning

Den uppsägningshandling som Bedoc överlämnade till E.H. innehöll en formell brist angående överklagandemöjligheten. Det medförde enligt 41 § LAS att den tidsfrist inom vilken E.H. kunde underrätta arbetsgivaren om sina avsikter att kräva skadestånd eller framställa andra fordringsanspråk började löpa först från den dag anställningen upphörde. E.H:s anställning upphörde den 28 februari 2008. Följaktligen gick tidsfristen ut den 28 juni 2008. Huruvida E.H. var fackligt organiserad eller inte saknar betydelse vid denna bedömning, liksom hur det förhöll sig med hennes semesterdagar.

E.H. väckte inom tidsfristen talan mot Gamla Stans Kirurgmottagning Aktiebolag. Den omständigheten att B.E. därigenom fick kännedom om att E.H. ville kräva skadestånd av den arbetsgivaren som sagt upp henne innebär inte att Bedoc underättades. För att Bedoc ska underrättas krävs att kravet riktas mot Bedoc. Även om en underrättelse i och för sig kan godtas trots att den är allmänt formulerad saknas enligt gällande rätt förutsättningar att godta en underrättelse som riktar sig till en annan motpart än arbetsgivaren. Detta gäller oavsett om Gamla Stans Kirurgmottagning Aktiebolag och Bedoc har samma adress eller samma lokaler.

Tingsrättens slutsats är således att E.H. förlorat sin rätt att föra talan om skadestånd eller annan ersättning i målet.

Frågan om rättegångskostnader prövas i samband med att målet slutligt avgörs.

DOMSLUT

E.H. har förlorat sin rätt att föra talan om skadestånd eller annan ersättning i målet.